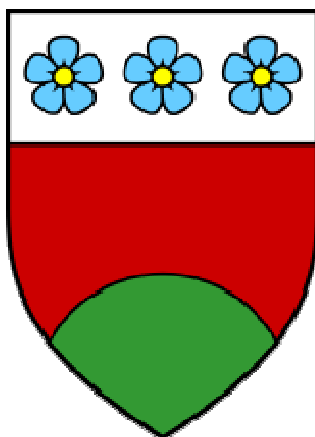

**ZAHTJEVI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U DOKUMENTIMA PROSTORNOG UREĐENJA
ZA OPĆINU GORIČAN**

Goričan, lipanj, 2014.

1. UVOD

Temeljem Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Općine Goričan a sukladno članku 6. Stavak 3. Pravilnika o metodologiji za izradu Procjena ugroženosti i Planova zaštite i spašavanja (N.N. 30/2014) i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za izradu Procjena ugroženosti i Planova zaštite i spašavanja (N.N. 67/2014), donosimo izvadak iz Procjene naslovljen „Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja“ Njima se utvrđuju i propisuju preventivne mjere čijom će se implementacijom umanjiti posljedice i učinci djelovanja prirodnih i tehničko – tehnoloških katastrofa katastrofa i velikih nesreća, te povećati stupanj sigurnosti stanovništva , materijalnih dobara i okoliša, a sam izvadak je sastavni dio dokumenata prostornog uređenja Općine Goričan.

Dolje navedeni Zahtjevi zaštite i spašavanja odnose se na ugroze po stanovništvo i materijalna dobra na području Općine Goričan, a razrađeni su prema mogućim opasnostima i prijetnjama koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće, i to:

Moguće opasnosti i prijetnje koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće su:

1. Poplave
2. Potresi
3. Opasnosti od ostalih prirodnih uzroka
4. Tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće izazvane nesrećom u gospodarskim objektima
5. Tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće izazvane nesrećama u prometu

1. POPLAVE

Opasnost od poplava prijete od rijeke Mure i potoka Trnave.

Opasnost od rijeke Mure i dalje je prisutna, jer se godinama povećavaju poplavne razine rijeke zbog hidroloških prilika na cijelom slivu, poglavito u gornjem toku u Austriji i Sloveniji

Pregled ugroženih naselja od rijeke Mure s brojem stanovnika

U slučaju prelijevanja preko krune ili proboja nasipa na Dionici A.33.17. :

- Pri protoku ili vodostaju jednakom ili višem od računске 100 god. v.v. bili pod vodom objekti graničnog prijelaza Goričan, dijelovi prometnice (stare magistralne ceste te izlaz autoputa Zagreb – Goričan; odvojak za granični prijelaz) te poljoprivredne i šumske površine
- Pri protoku ili vodostaju za 1,00 m nižem od računске 100 god. v.v. bili bi ugroženi objekti graničnog prijelaza Goričan te lokalne prometnice (poljski putovi) i poljoprivredne i šumske površine.
- Pri protoku ili vodostaju za 2,00 m nižem od računске 100 god. v.v. bile bi poplavljene samo poljoprivredne šumske površine

Pregled ugroženih naselja od Potoka Trnave s brojem stanovnika:

Naselje Goričan i poljoprivredno zemljište Općine Goričan.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

Korita vodotoka treba uređivati na način koji je izgledom blizak prirodnom obliku.

Inundacijski pojas na vodotocima i drugim ležištima voda štiti se u svrhu tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka i drugih voda, djelotvornog provođenja obrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda.

Sve zemljišne čestice u inundacijskom pojasu, od vanjske granice pojasa do korita vodotoka, imaju svojstvo vodnog dobra. U inundacijskom pojasu zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda.

Zabranjuje se gradnja u inundacijskom pojasu.

U područjima gdje nisu regulirani vodotoci (velike bujice) a izgradnja nije suprotna

Prostornom planu objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode.

2. POTRESI

Na području Općine Goričan, prema seizmološkim podacima geofizičkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta iz Zagreba, u posljednjih 100 godina, ili točnije, u periodu od 1879. do 2003. godine, nije bilo većih potresa od 6° MCS (Mercali-Cancani-Sieberg). Od 1879. do 2003. godine na ovome području registrirana su 33 potresa intenziteta V^o, 4 potresa intenziteta VI° i 3 potresa VII° po MCS ljestvici.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

Protupotresno projektiranje kao i građenje građevina treba provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju i prema postojećim tehničkim propisima za navedenu seizmičku zonu. („Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima-pročišćen tekst sa svim dopunama i izmjenama sl. list br. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 i 52/90). Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres.

Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsti pomoći u skladu s važećim propisima.

U građevinama društvene infrastrukture, športsko-rekreacijske, zdravstvene i slične namjene koje koristi veći broj različitih korisnika, osigurati prijem priopćenja nadležnog županijskog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

Na području Općine Goričan potrebno je sačuvati postojeće zelene površine koje predstavljaju značajne evakuacijske površine.

Izrađivač prostornog plana treba definirati zone za privremeno deponiranje materijala (šute) koji je nastao kao posljedica rušenja.

Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola za rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje potrebno je uvjetovati analizu otpornosti na rušilačko djelovanje potresa u statičkom proračunu, kojim će se ustanoviti dali je potrebno ojačavanje konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

3. OPASNOSTI OD PRIRODNIH UZROKA

- **Suše**

S obzirom na klimatske promjene koje su nastupile posljednjih godina, a koje karakteriziraju dugi ljetni sušni periodi, kao i zbog promjene vodnog režima, u budućnosti se mogu očekivati još veće i češće suše s velikom materijalnom štetom na području Općine Goričan.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja

U mjerama zaštite od suše i smanjenju eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnost izgradnje sustava navodnjavanja okolnih poljoprivrednih površina.

- **Olujno ili orkansko nevrijeme**

Zaštitu je moguće ostvariti provođenjem preventivnih mjera već pri planiranju naselja te gradnji stambenih i poslovnih građevina.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja

Prilikom projektiranja objekata voditi računa da isti izdrže opterećenja navedenih vrijednosti koje podrazumijevaju olujno i orkansko nevrijeme.

Uz prometnice koje prolaze kroz šumsko područje održavati svijetle pruge bez vegetacije i sastojina kako uslijed olujnog i orkanskog nevremena ne bi došlo do ugrožavanja prometa i njegovih sudionika.

- **Snježne oborine**

Mogu prouzročiti velike štete na građevinama, a najvećim dijelom to se odnosi na krovne konstrukcije, koje trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom karakteristično za različita područja, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja.

- **Poledica**

Preventivne mjere uključuju prognozu za tu pojavu te izvješćivanje o tome odgovarajućih službi, koje u svojoj redovnoj djelatnosti vode računa o sigurnosti prometne infrastrukture.

4. TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE KATASTROFE I VELIKE NESREĆE IZAZVANE NESREĆOM U GOSPODARSKIM OBJEKTIMA

Od značajnijih objekata na području Općine gdje se drži određena količina opasnih tvari nalazi se Benzinska postaja na adresi INA BP Goričan Komparija 6b za snabdijevanje građana naftnim derivatima.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

U blizini zatečenih lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporuča se gradnja objekata u kojima boravi veći broj osoba. (dječji vrtići, škole, sportske dvorane i objekti, trgovački centri, stambene građevine i sl.).

Nove objekte koji se planiraju graditi, a u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obavezivati na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na 112.

5. EPIDEMIOLOŠKE I SANITARNE OPASNOSTI

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja:

Gospodarske građevine za uzgoj i tov životinja u građevinskim područjima naselja planirati na odgovarajućoj udaljenosti od stambenog pojasa/zona, te na taj način smanjiti mogućnost ugroze stanovnika u slučaju eventualne pojave i širenja zaraznih bolesti.

Za takve građevine koje se grade izvan naselja potrebno je sagledavati njihov ukupan učinak na naseljena područja, a ne samo izolirane zakonske minimalne uvjete, te sukladno tome odrediti uvjete za njihov smještaj.

Tamo gdje je to moguće treba zadržati prostor između naselja, ne spajati naselja, u cilju osiguranja dezinfekcijskih barijera/koridora.

6. SKLONIŠTA

Na području Općine nema skloništa osnovne namjene te će se u slučaju potrebe koristiti skloništa dopunske namjene (podrumi i što niže etaže zgrada gdje je potrebno izvršiti brtvljenje prostora za sklanjanje). Do donošenja novog Zakona o civilnoj zaštiti kojim će se detaljnije riješiti problematika zaštite i sklanjanja ljudi i materijalnih dobara u slučaju izgradnje skloništa, Općina Goričan neće graditi javna skloništa.